

USÜLSÜZ ve ÖLÇÜSÜZ TENKİDİN FAYDADAN ÇOK ZARARI VARDIR

İslam Kültüründe esas olan şikâyet değil, şükürdür; tenkit değil tashihtir. Bu ifade ile şikâyet veya tenkit yapılamayacağını söylemek istemediğim aşikârdır. Yeni bir tartışma kapısı da açmak niyetinde değilim. Her yerde ve her zaman şunu savunurum: **“Asrımız münferit içtihat asrı değil, içtimai içtihat asrıdır.”**

Eli kalem tutan, ağzı laf yapan herkesin dilediği gibi konuşup yazdığı, başıboş bir ortamda yaşıyoruz. Merkezi bir otorite denetim ve kontrolü olmadığı gibi kendimiz de bir istişare sistemi oluşturabilmiş değiliz. Herkes münferit takılıyor. Okul okumamış köylü münevver bir komşumuzun ifadesi ile herkes kendine göre küçük bir hükümet oluşturmuş; kimse burnundan kıl aldırıyor.

Farklı zaviyelerden bakan **“İlim ehli”** insanlarla bir araya gelmek, ihtilafları müzakere edip birlikte değerlendirerek ortak karar vermek anlayışımız yeteri kadar gelişmedi. Tepki ve tenkitlerimizin çoğu hissi ve ön fikir illeti ile maluldür. Aradığımızı bulmak için okuyor; okuduklarımızı anladığımız gibi kabul ediyor veya anlayışımızı teyit eden bilgileri öne çıkartıyoruz. Taraftar ve takipçimizi çoğaltmak için her konuya balıklama dalıyor; anladığımızı doğru kabul edip farklı zaviyeden bakabilen **“İlim ehli”** insanlarla istişare etmeden asıp kesiyor; reddiyeler yazıp itham ederek, insanların bize göre olan yanlışlarını açığa çıkartıp topluma mal ederek deşifre edebiliyoruz. Bunları yaparken de zararlı ve ifsat edici düşüncelerden toplumu koruduğumuzu zannediyor; iddia ediyoruz. **Hatalı anlama olmuş ise itham ettiklerimiz kendilerini savunsun; itiraz etsin diyoruz.** Bazen itibarsızlaştırmayı o kadar abartıyoruz ki **muhatabımızın küfre düştüğünü bile ima edebiliyoruz.** Bundan dolayı bizim de zaruri olarak yazmak zorunda kaldığımızı söyleyebiliyoruz. Dar bir çevrede söylenmiş bir sözü, hatalı mı değil mi, doğru mu yanlış mı muhatabına sorup teyit etmeden, muhatabın esas kastını öğrenmeden, kendimize göre hatalı kabul edip, binlere, yüz binlere hatta bazen milyonlara aktarıp duyurarak yayabiliyoruz.

Burada kimseye nasihat etmeye kalkmayacağım. Sadece aşağıda işaret edeceğim hususları gündeme alıp düşünmeyi teklif edeceğim.

1- Hz.Ali (ra) şahsını küfürle itham eden ve kendisi ile savaşılan Hariciler 'in kâfir olup olmadığını soranlara: **“Onlar küfürden kaçan fakat bize isyan eden kardeşlerimizdir.”** demiştir.

<https://sy-sic.com/?p=7916>

2- Milli Eğitim Bakanlığının 70 li yıllarda bastırdığı 20 ciltlik İslam Ansiklopedisinin Mutezile maddesinde: **“Mutezile mezhebine reddiye yazan ehlisünnet âlimlerinin cenazesine Müslümanların katılmamama sebebi izah edilmektedir.”**

O dönemin muteber âlimleri, Mutezile mezhebini tenkit eden ehlisünnet âlimlerini, onların metodunu benimsemek ve düşüncelerini yaymakla itham etmiş ve cenazelerine katılmayı uygun görmemişlerdir. **Bu sebeple Reddiyeci ehlisünnet âlimlerinin cenazesi 3-4 kişi ile kılınabilmıştır.**

Dikkatinizi çekmek için altını çizmek istiyorum. Cenazesine gidilmeyen âlimler Mutezile mezhebini benimsememiş, bilakis reddiye yazmıştır. Reddiye yazmak bile Mutezili usulü benimseyip yanlış düşünceyi yayma sebebi olarak görülmüştür. İnanmayanlar zikrettiğim maddeyi bulup okusun.

Dar bir çevrede bilinen bir yanlış, **tenkit etme gerekçesi ile bile olsa**, geniş kitlelere duyurmak doğru değildir; yanlışın yayılmasına yol açar; vebal sebebi olabilir.

3- Topluma, yanlış ve hatalı görüşlerini aktarmak üzere konuşup yazan ve izah eden kişileri tanıtır, onlara reddiye yazanların çoğu, topluma karamsarlık telkin ettiğini, umutsuzluk pompaladığını bile fark edemiyor; hizmet ettiğini zannediyor. Böyle yapmakla hem muhatabı ile cebelleşip zıtlıyor; hem de kötülük hissi taşıyan, hata ve yanlışla meyyal insanların aklına fitneyi düşürüp harekete geçmesine kapı aralıyor.

Umutsuzluk ve karamsarlık hissi uyandırmadan, toplumu ilim ve bilgi ile besleyip koruyarak yahut fitne sebebi gördüğü yanlışları, kaynağı ile temas kurup müzakere ederek veya tartışarak düzeltmeyi, izale etmeyi denemek daha kolay ve verimli olur kanaatindeyim. Karamsarlık ve Umutsuzluk telkin etmenin hiç bir faydası yoktur.

https://youtube.com/watch?v=yoh_fVrkYsc&feature=share

Karşıtlık üzerinden elde edeceğimiz ciddi bir kazanç olmadığı gibi varacağımız olumlu bir sonuç veya hedef de yoktur. Kendimize çeki düzen vermek, farklı zaviyelerden bakabilen ilim ehli insanlarla bir araya gelmek, birlikte müzakere edip **ortak kararları** uygulamaya koymaya öncelik vermek zamanıdır. **Dünyada dönen entrika ve perde arkası gerçekleri çok iyi bilen, evrensel düşünebilen, ufku açık, planlanmış Siyonist emellere alet olmayacak, muhaliflerin oyununa gelip kullanılmayacak kadar bilinçli, ilim ehli insanlarımızın sayısı çok fazla olmadığını söylemek ve kabul etmek zorundayız. Bu açığımız bir araya gelerek, müşterek hareket etmeyi zorunlu kıldığı gibi, müzakere ederek yanlışla payımızı azaltmayı da gerekli kılıyor. Aksi halde hizmet ediyorum zannederek birilerin oyununa gelmekten kurtulmamız çok zor.** Yakın geçmişteki tecrübelerimiz bunu bize öğretmiş olması gerekir. Öyle değil mi?

16/06/2022 Of/Hamzalı

Ahmet Ziya İbrahimoğlu